

Lévai Ujság

független gazdasági, kulturális és kritikai hetilap

V. ÉVFOLYAM

39. SZÁM

1938. SZEPTEMBER 28.

Száj- és körömlajás a lévai járásban

A Szlovenszköszerte elterjedt állatvész egész a legutóbbi időkig elkerülte a lévai járást. A preventív intézkedések eredménnyel jártak és már úgy látszott, mintha Léván és a lévai járásban sikerül megakadályozni ennek a veszélyes betegségnek a behurcolását. Minden igyekezet azonban hiábavaló volt a száj és körömlajás vérsze a lévai járást sem kimélte meg.

Felkerestük Dr. Sulek József állategészségügyi tanácsost a lévai járási állatorvost, akinek nyilatkozatát a következőkben ismertetjük:

»Járásunkban először augusztus végén Ujbars és Garamujfalu községekben vetünk észre gyanús megbetegedéseket és rövidesen kitűnt, hogy az állatok száj és körömlajásban szenvednek. A betegséget a szomszéd járásokból nevezetesen a verebélyi és ujbányai járásból hurcolták be. A hatóságok óvatosságát és óvintézkedéseit a földművesek úgy játszották ki, hogy kicserélték a járatleveleket és ilyen módon csempészték be a megfertőzött területekről hozzánk ezt a súlyos állatbetegséget.

Léván az első megbetegedést szeptember 19-én állapítottam meg, egy az ujbányai járásból Nagylehota községből ideszállított ökrön. Ma a helyzet az, hogy a lévai járásban Léván, Ujbarson, Garamujfa-

lun kívül még Csejkon és Csánkon tapasztaltunk megbetegedéseket és ezen községeket lezártuk. A betegség lefolyása járásunkban elég enyhének ígérkezik és a hatóságok minden elkövetnek, hogy a továbbterjedést megakadályozzák.

Azon kérdéseinkre, hogy a betegség emberi szervezetre is veszélyes-e, Sulek dr. így nyilatkozott:

»Az emberi szervezetre a száj- és körömlajás nem mondható teljesen veszélytelennek! A megbetegedést azonban főként csak kis gyermekek kaphatják meg, de ezek is csak akkor, ha nyers tejet isznak, amely fertőzött vidékről származik. A száj- és körömlajás betegségét egy a mikroszkop alatt sem látható u. n. vírus okozza, amely igen könnyen terjed és pedig nemcsak állatok hanem emberek útján is (pl. ruha, cipő). Minden intézkedés megtörtént arra, hogy a baj ne terjedjen tovább és elrendeltük azt, hogy a fertőzött községekből csakis forralt tejet lehet kiszállítani.

Ismerve Sulek dr. körültekintését és agilitását meg vagyunk győződve arról, hogy a száj és körömlajás a lévai járásban nem okoz súlyosabb károkat és rövidesen befejeződik.

A Kereskedelmi és Iparkamara válaszolt...

Lapunk egyik legutóbbi számában a »lévai járásbírósi esete a beszercei iparkamarával« cím alatt egy kisebb cikk jelent meg, mely a lévai kereskedelmi körökben meglehetősen nagy visszhangot keltett. Ezen cikkben azon esetet írtuk le, amikor a beszercei iparkamara megtagadta egy bírósi felhívás átvételét, mert azért 1 Ké kézbesítési díjat kellett volna fizetni. A napokban érkezett meg a kamarának válasza, amelyet az alábbiakban ismertetünk:

»Cikkünk azon állítása, mely szerint megtagadtuk a lévai járásbírósi küldeménynek átvételét, mert az nem volt portómentesítve, teljes mértékben megfelel a valóságnak. Igen sajnáljuk, hogy az átvétel megtagadásával a peresfeleket károsodás érte, de ez a mi hibánkon kívül történt.

A mi eljárásunk korrekt volt. A kamara mint köztestület köteles visszautasítani oly küldemény átvételét, amely nincs portómentesítve, bármely más közülettől, vagy közhivataltól érkezzen is. Erről a lévai já-

rásbírósnak tudomással kellett bírnia. Minthogy a kereskedelmi kamarának nincsen ezen kiadásokra megfelelő irodai pauszája, a portót az átvevő hivataloknak kellett volna megfizetni. Ez nálunk az előírás!

Szívesen adunk helyt a kereskedelmi kamarának válaszára, de egyben ismételtelen azon reményünknek adunk kifejezést, hogy a jövőben nem fordul elő hasonló eset, mert a kamara bizonyára gondoskodik, hogy néhány korona erejéig fedezetet biztosítson költségvetésében ilyen és hasonló előre nem látott kiadásokra.

Megjegyezzük, hogy a lapunkhoz intézett levél másolatát a kereskedelmi kamarára megküldte a lévai kereskedelmi csarnoknak, az Ipartársulatnak és a Lévai Iparos Olvasókörnek, valamint a perben érdekelt fél ügyvédjének. Mindebből látható, hogy a kamara igen pedáns arra, hogy minden ügyben korrektül járjon el és így ezen ügyben sem terheli mulasztás.

Egy Isten háta mögötti helyiségben

Jártam vasárnap. A Selmecbánya környékén festőien szép hét tő egyikénél, Pocsu vadló tavánál.

Csodálatosan szép, derűs kora-őszi nap volt. Végtelen nyugalom terjeszkedett az egész vidéken. Amikor a selmecbányai útról befordultunk a tó felé vezető útra, mintha egy más, egy elhagyottabb vidékre kerülnénk volna, ahol alig jár ember ilyen időszakban, ahová nem ér el életünk ezer izgalma, nyugtalansága, szorongása, fájdalma, csalódása, reménykedése.

Üdítő volt ez a végtelen nyugalom. A tavat környező hegyek gyönyörködve tekintettek a tó tükrebe s lágy fodrozásán valami jellemezhetlen, derűs harmónia fejeződött ki. Mindenütt végtelen csend. Egy kislány ül a tó partján, felhúzott lábakkal s egy könyvbe merülve, csak akkor pillant fel, amikor közelítettünk hozzá. Csodálkozott, hogy itt emberek járnak.

Bizonyosan valami romantikus regényt olvasott, amelyben egy boldog világ szerelmesei bogozzák életregényüket s ebben a regényben nincsen semmi egy korból, amely elfásult minden szépséggel szemben s csak politikáról tud gondolkodni s beszélni. Idegenkedve tekintelt ránk a kislány s hamarosan továbbhúzódt.

Kis irigységgel gondoltam azokra, akik elég erősek ahhoz idegileg, hogy elhúzódnak az események elől ide az Isten háta mögé s a természet isteni nyugalomában várják meg a világtörténelmi alakulások elháríthatatlan fordulatait.

Itt volna szép élni, — gondoltam. Ide nem jönnek újságok, nem jönnek rémhírek, nem szaladnak pánikot keltő emberek, itt a természetben éhet az ember valami emberfeletti elvarázsoltságban, semmit sem tudva mindarról, ami megmérgezi életünket.

És ahogy így gondolkodtam, egy turistaház elé értem. Betekintettem az ablakon.

Kiábrándító, kijózanító kép tárult elém. Rádió szól. Halan-nyolcan vannak a szobában. Egy férfi nyev arccal tekint a szoba egyik pontja felé, ahonnan a rádió szól. A rádió mellett egy fiatal cserkészlány lehajtott fejjel, figyel. Mellette egy fiatal férfi ingujjban, komor arccal figyel a rádió hangját. Még hárman-négyen lesik gondterhesen a leadott híreket.

Ime, a modern technika csodája... Nincsen még egy Isten háta mögötti falu sem, amelyet a világesemények tragédiája nyugodni hagyna. Még a Pocsu vadló isteni nyugalomára is rányomja bélyegét a rádió útján egy sülyedő kor pszichózisa s amikor elhangzottak a nyugtalan, bizonytalan hírek, percekig néma csend uralkodott a rádiót hallgatók között.

Egyszerre valaki nagy csendben megszólalt:

— Csak háboru ne legyen...

Összenéztek s világosan látható volt, hogy mindegyik szeme ugyanezt a kívánságot fejezte ki...

Az őszi beszököt

s van valami fájdalmas és féltelmes abban, hogy a szikrázó napfényben menthetlenül hullanak a fáradt levelek s a derűs ég alatt is kifejeződik a nyárból télbe induló évszak minden szomorúsága.

Az égen e pillanatban nincsen egyetlen báránnyel. A déli nap olyan sugárzó, mint a legtermékenyebb tavaszi májusban, szellő sem mozdul a tiszta levegőben, kabát nélkül kimerészkedünk az uccára, nem fázunk... Miért hát, hogy belülről mégis hidegnek érezzük az időjárást s idegeinkben érezzük a közeledő téli fagyot?...

Egy egészséges korszakban az őszi a legszébb évszakok egyike. Festői benne a természet, gazdag színek buja játéka gyönyörködte a természet barátját. A barnás színek ezer rozsdá-árnyalata csodálatos lenne, ha nem éreznők, hogy ez a sápadó élet színe, a halál előfutárja. A most mozdulatlan levegő egyszerre megrezdül s a levél egyszerre védtelenül és menthetetlenül lehull az ágról.

A valaha viruló életnek vége van.

Emberek, életek, közösségek sorsa ugyanez. Nemrég még viruló élet egyszerre sápadni kezd, kissé a színét is változtatja s ha jön valami, tán kis életvihar: szinte védtelennek látszik s nincsen az az elemi erő, amely a lehullását, megsemmisülését képes lenne megakadályozni.

A látszatok korát éljük. Titokzatos összefüggések idézik elő éppúgy az erő, mint a gyengeség komponenseit s jön egy szelű és az erőből gyenge s a gyengéből erős lesz. S mindez féltelmes átalakulásokkal van összefüggésben.

A mi ősziünk, 1938 ősze különösen eseményteljes. Történelmi átalakulások megválasztásai között figyeljük az erőviszonyok átalakulását s látjuk, hogy a gyengékből lettek erősek s az erősekből gyengék.

Új világ kialakulásában csak annak a reményünknek adunk kifejezést, hogy a történelmi erőátcsoportosítások által diktaált átalakulások kölcsönös megegyezéssel, vértelenül, békés körülmények között történjenek meg s indítsák meg az alapját a népek nyugodt és produktív együttműködésének, munkájának, kölcsönös virágzásának.

Talán még csoda történhetik ezzel a beteg, halálraítélt és szinte halálraosztott Európával. Olyan csoda, amely meghozza az emberiségnek azt, amire 20 esztendeje vágyik s amelyet eddig nem tudott elérni.

Ha a történelmi szükségszerűség átalakulásokat idéz elő, az bölcs megfontoltsággal s azzal az igyekezettel történjék, hogy a népek közötti minden nézeteltérés egyszer és mindenkorra megszüntethető legyen és a bizalmatlanság és gyűlölet légkörét a bizalom és támogatott együttműködés kölcsönös érdekű igyekezete váltsa fel. Hogy egyszer végre valóra váljék a bibliai álom a népek békéjéről, amikor »köszörülők kardjaikat ekevasakká és dárdaikat vincellérekékké és nem visz nemzet ellen fegyvert s nem tanulnak többé hadviselést...«

Egy olyan korszakban, amikor egyebet sem gyártanak, mint fegyvereket s egyebet sem tanítanak, mint hadviselést, talán kicsit naivul és tragikomikusan hangzik ez az illúzió, de — ahogy egy ismert politikus mondta — Isten kezében vagyunk s rajtunk — csakis egy isteni csoda segíthet.

**Ha előfizetése nincs
rendben — rendezze!**

A bankok csak a betétek 3%-át fizetik ki havonta

**A kormányrendelet értelmében a legnagyobb kivét 990— Kz.
A kisbetétek havi 150 koronát kaphatnak.**

A csehszlovák kormány 1920. ápr. 15-én kelt törvény első paragrafusára alapján elrendeli a pénzügyintézeteknél, valamint a magánbiztosító intézetekben elhelyezett betétek kifizetésének korlátozását.

A folyószámlák alapján fennálló követelések vonatkozásában, ha az ilyen követelés a pénzügyintézeteknél 1938. szeptember 21-ike előtt keletkezett, a követelést úgy korlátozzák, hogy a hitelező követelésének csak három százalékára tarthat igényt a naptári hónap folyamán. Ha követelése az illető pénzügyintézetnél nem haladja meg a 20.000 koronát, a pénzügyintézet 600 koronát folyósíthat.

Nagyobb kifizetéseket a következő esetekben lehet kérni minden korlátozás nélkül: alkalmazottak járulékaiknak kifizetésére, akik a hitelező saját üzemében dolgoznak, továbbá bérletek és lakbérek fizetésére, adók és járulékok fizetésére. A fizetést a hitelező átutalására a pénzügyintézet köteles teljesíteni az illetékes adóhivatalnál. A szociális biztosítási járulékok fizetésére, a magánbiztosító társaságoknál fennálló biztosítási járulékok fizetésére. A kormányrendelet harmadik paragrafusára a takarékpénztárak, vagy pénztári utalványok alapján fennálló követelésekre vonatkozik. Ide tartoznak a postatakaréknál 1938. szeptember 21-ike előtt elhelyezett betétek is. Ezen betétek kifizetését a következőképpen korlátozza a rendelet:

A betétes csak azt igényelheti, hogy a naptári hónap folyamán: a) 900 koronát fizessenek ki kezeihez, abban az esetben, ha az igénylés napján betéte több, mint 30.000 korona, b) ha betéteinek összege 5000-tól 30.000 koronáig terjed, betéteinek három százalé-

kára tarthat igényt, c) ha betétei nem haladják meg az 500 koronát, úgy a naptári hónapban csak 150 koronára van igénye.

Ha egy betétesnek több betéte van ugyanannál a pénzügyintézetnél, a naptári hónap folyamán együttvéve csak akkora összeget vehet ki, amennyi nem haladja meg az a), b) és c) pontok alatti összegeket együttvéve. A kiigényelt összegekbe beszámítják az előző intézkedések alapján azokat az összegeket, amelyeket szeptember elsejétől 21-ig kifizettek.

A negyedik paragrafus az életbiztosítási járulékok kifizetését korlátozza, még pedig úgy, hogy a biztosított a járulék egy-egyedét követelheti, ha az meghaladja a 2000 koronát. Ha biztosítottnak több járandósága van, a biztosító intézetnek joga van arra, hogy e járandóságokat 1000 koronás részletekben fizesse. Az ötödik paragrafus a kormányrendelettel szemben kivételeket állapít meg s felsorolja azokat az eseteket, amelyekkel nagyobb összegek fizethetők ki. A harmadik paragrafus felhatalmazza a pénzügyminisztert, hogy amint azt a pénzügyi viszonyok követelik, a törvények és rendeletek tárában közzétett hirdetmény alapján a kifizethető összegeket felemelje. A belügyminiszter ugyanezen joggal rendelkezik az életbiztosítások alapján fennálló követelésekre vonatkozóan. A hetedik paragrafus szerint a kormányrendelet kihirdetésével lép hatályba.

Az 1938. szeptember 21-ike után keletkező betétek visszafizetése semmiféle korlátozás alá nem esik és így az ezen határnap után betett összegek felett a betéves szabadon rendelkezik.

Mozi műsorok:

SZERDA.

APOLLÓ MOZGÓ: Az idény legnagyobb, legsikerültebb s világviszonylatban a legjobban megrendezett filmje: **Wells Fargo.** A filmben »Észak a Dél ellen« háború, a kaliforniai aranyláz és Texasnak az Egyesült Államokhoz való csatolása van mesterien feldolgozva. Ilyen film még nem volt, mert 1938. évi vívmányok felhasználásával készült, helyszíni felvételekkel: **Főszereplők:** Joel Mac Crea, Bob Burns, Frances Dee.

SZERDA, CSÜTÖRTÖK.

ORIENT MOZGÓ: Botrány a turfon. 2 órai folytonos kacagtatást biztosít minden látogató részére. **Főszereplők:** Brothers Marx. **Pótműsor:** Eredeti hangos felvéte-

lek az idei Sokol-tornáról és aktuális híradó.

CSÜTÖRTÖK, PÉNTEK, SZOMBAT.

APOLLÓ MOZGÓ: Az idény második kiváló magyarul beszélő filmje: **A kölcsönkért kastély.** Magyar levegő, szívből jövő vidámság, ötletes, fordulatok izigvérig magyar történet, aratás, alkonyi hangulat, éjjeli zene, édes bús nóták, soha nem látott gyönyörű felvételek. **Főszereplők:** Tolnay Klára, Turay Ida, Ráday, Rajnai, Kabos Gyula, Vaszary Piri, Rátkay Márton, Maklary Zoltán, közreműködik a debreceni Kiss Lajos és zenekara.

PÉNTEK, SZOMBAT, VASÁRNAP.

ORIENT MOZGÓ: Egy régen nem látott vígjátékláger: **Ötmillió örökösöt keres.** **Főszereplők:** Heincz Rühmann, Oskar Sima stb. **Pótműsor:** Eredeti hangos felvételek az idei Sokol-tornáról és aktuális híradó.

Minden vásár- és ünnepnapon d. u. négy órától az ujonnan átalakított

Stránszky kávéházban

Tököli Gusztó

kitűnő hangulatzenekara muzsikál.

HIREK

ELŐFIZETŐINKHEZ! Kérjük hát-rálékos előfizetőinket az előfizetés szíves beküldésére, nehogy a lap küldését beszüntetni legyünk kénytelenek. — Az előfizetési összeget, nem sokkal, hanem postautalványon kérjük beküldeni.

— A rendkívüli intézkedések, amelyeket a kormány az államvédelem érdekében életbeléptetett, nehéz helyzet elé állította lapunkat is. Minden lehető elkövetünk, hogy további időben megjelenésünk lehetővé váljon. Ha azonban mégis ennek ellenére is kénytelenek lennénk lapunkat nyomdatechnikai okokból a rendkívüli intézkedések fennállásáig ideiglenesen beszüntetni, úgy kérjük előfizetőinket, hirdetőinket és olvasóinkat, hogy továbbra is tartsanak ki mellettünk, amíg ismét abban a helyzetben leszünk, hogy lapunkkal újra bekapogathatunk. Felkérjük mindazokat az előfizetőinket, akik előfizetési díjaikkal hátrálékban vannak, hogy azt szíveskedjenek mielőbb kiegyenlíteni.

— Másodszor virágzik az ibolya. A meleg őszi napok a tavasz kedvencét új életre serkentették. A Kálvária déli felkésű oldalán másodszor is kinyílt a szerény illatos ibolya.

— Új aszfaltjárdák építését az elmúlt hét folyamán ismét megkezdték a Schoeller utcában. Az újonnan lerakott keramit utast lehetetlenül teszi, hogy az ucca mindkét oldala kapjon járdát és így azt csak az egyik oldalon készítik el. Mint értesülünk az ősz folyamán még a Zúgó-, a Polgár-, a Rét uccákban készítenek aszfaltjárdát. Ez utóbbinak régi kívánságát elégíti ki és a mindig mostohán kezelt Tabánnak városiasabb külsőt kölcsönöznek.

— Csak délelőtt vannak nyitva a bankok. A lévai pénzügyintézetek közül, hogy a bankszövetség határozatának megfelelően további intézkedésig pénztári órákat 8 órától 12 óráig tartanak.

— Munkában az árdrágitók. A közönség fegyelmességtelenségére vall, hogy a jelenlegi politikai helyzet okozta indokolatlan izgalomban normális szükségleten felül vásárolja össze az élelmiszereket. Természetesen a kapzsi, kaparni vágyóknak a legkedvezőbb alkalom az árdrágitásra. A visszaélések megakadályozása, de a közönség megnyugtató végett is hatósági intézkedésre és egy állandó ármegállapító és ellenőrző bizottság megszervezése válna szükségessé.

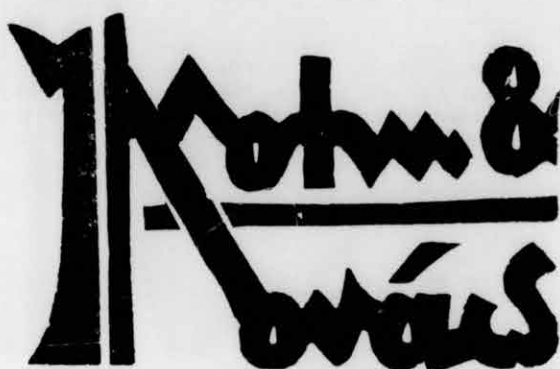
— Mit csinál az alkohol? Nagy Mihály barátjával, Palicska Józseffel, mindketten fajkúrti lakosok, a helybeli korcsmában szórakoztak. Borozás közben valami nézeteltérés támadt köztük és Palicska igazának bizonyítására zsebkését rántotta elő és azt Nagy hasába szúrta. Nagyot súlyos sérülésével a lévai kórházban ápolják.

— Újabb támadás a város köztisztasága ellen. A Mártonfy ucca lakóinak állandó a panasza az ucca köztisztasága ellen. Az utóbbi héten azonban olyan esemény történt ott, amely még a legbékésebb, — a mindent eltűrő — lakosokat is kihozta a sodrából és orvoslásért nemcsak a rendőrséghez, de lapunk útján a nyilvánosság-hoz fordulnak. Az történt ugyanis, hogy a Mártonfy uccából nyíló és vele párhuzamosan haladó Horvát uccából trágyalevet eresztettek ki a lefolyó nyitott csatornába. Ezek után meg kell állapítanunk, hogy a Mártonfy ucca lakói, de a város egész lakossága elvárja az illetékesektől, hogy haasonló esetek megismétlődését rendelkezésre álló minden eszközzel megakadályozzák.

— Súlyos baleset. Bendra Vilmos ácslegény lezuhant egy kukoricaszárító tetejéről és súlyos sérüléseket szenvedett. Az első segélynyújtás után kórházi ápolásra utalták.

Gyönyörű az őszi divat!

A legszebb őszi újdonságok, női ruha- és kabátzövetek, új szövények, pazar mintázatok és dus választékban

szövet és selyemáruházában.

Férfi szövet újdonságok, raglánkeimek, téli kabátok a legnagyobb választékban és legjobb minőségben.

Menyasszonyi kelengyék. — Szőnyeg, lüggöny, paplan és linoleum gyári lerakat.

— **Allat és kirakodó vásár vidékünkön október hónapban.** Csúszon állat és kirakodó vásár 12-én, Galántán állatvásár 25-én, kirakodóvásár 26-án, Gütán állat és kirakodóvásár 31-én, Komáromban állat és kirakodó vásár 3-án, Köbölkúton állat és kirakodó vásár 5-én, Kojnáton állatvásár 25-én, kirakodó vásár 27-én, Kürtön állat és kirakodó vásár 5-én, Muzslán állat és kirakodó vásár 6-án, Érsekújvárott állat vásár 24-én, kirakodó vásár 26-án, Nyitrán állat vásár 25-én, kirakodó vásár 27-én, Perbetén állatvásár 19-én, kirak. vásár 15—20-án, Párkányban állatvásár 17-én, kirak. v. 20-án, Vágsellyén állatvásár 12-én, kirakodó vásár 13-án, Surányban állat vásár 31-én és Aranymosmarton állat vásár 24-én, kirakodó vásár 25-én. A dátumok helyességéért felelősséget nem vállalunk.

— **Az államrendőrségi hivatal hirdetményei.** A párkányi államrendőrségi hivatal a héten két falragaszt függesztetett ki. Az elsőtben intézkedik a gázálarok beszerzéséről az esetleges repülőátadások elleni védekezés céljából. A hirdetmény szerint felhívják a lakosságot, hogy saját költségén hatóságilag jóváhagyott típusú teljes gázálarokat szerezzen be és azt jókarban tartsa. Vonatkozik az egyes személyekre és azok családtagjaira és a háztartási segédezőkre, ha azok a családfővel közös háztartásban élnek. A jóváhagyott típusú gázálarok Filipek Ferenc kereskedőnél, Štefánik ucca 134. sz. alatt szerezhetők be. — A másik rendőrségi hirdetmény azt tartalmazza, hogy gyülekezések, gyűlések, összejövetelek tartása a rendelet visszavonásáig tilos.

»LEVAI UJSÁG« gazdasági, kulturális és kritikai hetilap, megjelenik minden szerdán. — Főszerkesztő: Dr. STRASSER ELEMER. — Felelős szerkesztő és kiadó: AKÜCS ERNŐ dipl. agr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Léva, Stúr u. 3. Telefon 19. — Előfizetési díj: egészévre: 48.—, félévre 24.—, negyedévre 12.— Ké. egyes szám ára 1.— Ké. Három példány megtartása ¼ éves előfizetésnek számít. Hirdetések tarifa szerint a kiadóhivatalban adhatók. Gyakori hirdetőknak engedély. — Kéziratokat nem adunk vissza. — A postabélyeg használatát a bratislavi posta- és táviratigazgatóság lévai feladóhellyel 109.976. V — 1934. szám alatt engedélyezte.

— **A szalkai igazgató-tanító jubileuma.** Szalkán 1938 szeptember 13-án ünnepelte Vigh János igazgató-tanító 25 éves tanítói jubileumát. A jubiláns ezen ünnepélyt szerény családi körben ünnepelte. Régi tanítványai és tisztelői azonban minden oldalról elhalmozták őt szeretetüknek és hálájuknak sokféle megnyilvánulásával.

— **Ezekben a sorsdöntő napokban** Párkány lakossága példáját szolgáltatja a polgári önfegyelmének és annak a nyugodtságnak, mely annyira szükséges az idegek épségben tartásához. Párkány lakossága meglepő higgadtsággal és elismerésemelőt megfontoltsággal szemléli az eseményeket, végzi a rendes teendőit és éli a maga megszokott életét. Jóleső érzéssel kell megállapítani, hogy a polgári önfegyelmének és a méltóságteljes nyugalomnak ez a megnyilvánulása imponáns hatást kelt és elismeréssel találkozik a társadalom minden rétegében.

— **Fájdalom nélküli foghúzás, fogtömés, porcellán koronák, műfogak, valamint mozgó fogak fixálása a legmodernebb metódusok szerint Bodánszky Irén fogműtermében, Levice, Fötér, készülnek. Rendel a betegsegélyző pénztár, valamint az összes fondok részére is.**

Gyümölcsösét és kertjét szakszerűen rendbe hozatja

Ifj. Holló Géza
okl. kertész LÉVA.

Városi faiskola, Lövölde mellett.

Értesítések beadhatók a Feldman trafikba, vagy Kákonyi vendéglőbe. Telefon 56. —

Léván,

**a Dohánybevaltó mögött
házhelyeknek
alkalmas**

földterület részletekben eladó. Érdeklődni lehet a tulajdonosnál: TURAY LÁSZLÓ vendéglős, Flóratér, vagy a megbízottnál: Dr. Strasser Elemér ügyvéd, Léva. Telefonszám 19.

Úti képek

Balassa Bálint sirjánál.

Ködfoszlányos hegyek, hatalmas erdők, sziklák és még zöldelő napsütötte mezők közt Liptó-szentmiklósról Hibbébe visz az autó. Csinos, tiszta falu a liptói havasok és a Kriván aljában. Régi, szép temploma őrzi porait a nagy költő-géniusz megcsónkított testének. Ide helyezték nyugovóra a sokat szenvedett, kegyetlen kínok közt hősi halált halt törökverő bajnokot.

Gyarmathi és kékkői báro Balassa Bálint a forrószivű, családotti, szerelmes főr-költő itt a Hybica partján találta meg holta után, amiért életében az Oceanum mellett oly bensőségesen esengett:

»Adj már csendességet,
Lelki békességet,
Mennybéli Úr!...»

Itt csend van. Az Örök Békesség csendje.

**

A templom 700 éves. Helyén egykor kis kápolna állott, mellette temető. A kápolnát idővel templommá emelte a vallásosság és istenfélelem. A toronykapuja jobb oldalán márványlapra véste: »Gyarmathi Balassa Bálint emlékére állította a Magyar Tudományos Akadémia 1908-ban. Lantjáról szép, gazdag és hathatós magyar nyelven, dús képzelőerő, mely vallásos érzés, lángoló hazaszeretet, heves szenvedélyek, nyughatatlan gondok zengetek hazaszeret».

A múlt század végén írott és szóbeli adatok alapján kutattak itt a költő sirja után. A leletet Liptószentmiklósról vitték. Két év múlva — szemtanu közlése szerint — innepélyes keretek közt, fátylas menettel, fényes bankettel zajlott le a relikviák visszahelyezése, a kriptába — az oltár elé.

A sekrestye melletti ajtónál ismét fehér márványtábla. Aranybetűk hirdetik a nagy lírikus örök nyugvóhelyét:

»gyarmathi Balassa Bálint vitéz és nagy költő Esztergom vár ostrománál 1594 május 19-én megsebesült. Ugyanott május 20-án meghalt a templomban temetett el. Szerette hazáját. Szerzett éneket, dalt, Harcmézón esett el, a hazáért élt, halt. E táblát Liptóvármegye közönsége állíttatta 1888-ban.

**

Még élnek a szájhagyományok a liptói nép ajkán, hogy a hatalmas földesúr hogyan került a hibbei temetőbe...

Szeretlen érzések, vad vágyak s egy olthatatlan szerelem szenvedélye üzi, ösztökéli, hajszolja a kiváló Balassát. Az ifjúkori bűnök, átokban fogant kalandok nyomában: kudarc, vesztés, bizonytalanság, rosszkimenetelű, bírtok elsodró perrek áradata zúdul rá. S ehhez fájdalmas család és megaláztatás: eszményképe, szerelmes verseinek — a Júlia daloknak — műszája, a szép Losonczy Anna másnak nyújtja a kezét. Az elhagyott s porig sújtott költő Lengyelországba bujdosik s beteg lelkét a vallás balszámával gyógyítja.

Gyönyörteli és gyötrelmes élete vezetér Esztergom ostrománál. Szörnyű sebet kap. Halálos ágyánál hű tanítványa, Rimay János és Dobokay Sándor jezsuita atya állnak.

Az óriás Balassa vagyomból ekkor már csak Liptóújvárról volt meg. A hozzátartozó Hibbe temetőjébe hozták...

Más mende-monda szerint a szerencsétlen Balassa nagybetegen Liptóújvárra rokonaihoz vitette magát, hogy ott ápolják nehéz sebéit. Utközben — Hibbe előtt — szünt meg dobogni az a szív, melyből annyi bánatos, epekedő, édes dal fakadt...

Azóta négy és fél század tűnt le. Új költők születtek, új meglátások jöttek. De Balassa költői értéke el nem halványodik soha. Remek dalaiól ma is magával ragadó lírai hű, közvetlenség és őszinteség ragyog felénk.

Vallásos költészte a mai gyűlölettől terhes, zürzavaros, válságos időkben új szint nyer. Alatta a segédelem örök forrásához, a mindig vigaszt adó Istenhez fordulva hitet, reményt nyerünk, midőn fejlehajtva sóhajtjuk az ő könyörgését:

»Kegyelmes Isten,
Kinek kezében
Életemet adtam;
Viseld gondomat,
Vezérlő utamat,
Mert csak rád maradtam...»

D. I.

Hírek mindenfelől

A múlt évben 80 millió felesleggel zárult a csehszlovák államvasutak mérlege, az 1936. évben még 400 milliós hiány mutatkozott. — A csehszlovák dunahajózási társaság beszüntette a Bécsbe irányuló személyforgalmat. — A népszövetség felhívta Japánt az ellenségeskedés beszüntetésére. — Tizenötöszöröse bővült ki a dohányvetésterület Szlovénzkón. — Újabb három német járásra terjesztik ki az ostromállapotot. — Három hónapra kivételes állapotot hirdettek ki egész Csehszlovákiában, korlátozható a személyes szabadság, a lakás és levélírók érínthetlensége és a sajtószabadság. — Besztercebánya vidékén befejeződött a közel öt kilométer hosszúságú vasúti alagút építése. — Németországban három személyt végeztek ki hazatérésük miatt. — Nyolcmillió pengőt tett ki Magyarország gyűmölcskivitele júliustól szeptemberig. — Egy hét alatt közel másfélmilliárdtal emelkedett a csehszlovák Nemzeti Bank bankjegyforgalma. — A szlovénzkői mozik szövetsége elhatározta, hogy szeptember 28-án, Szent Vencel napján, a mozik aznap bevételét az államvédelemre adják. — Viharütemben szervezik át a defenzív francia hadsereget offenzív haderővé. — 63 csehszlovák járásban be kell szolgáltatni a fegyvereket. — Tizenöt Bécsben élő csehszlovák állampolgárt a szudétanémet incidensek miatt letartóztattak. — Nyitott porítékban kell feladni a külföldre küldött leveleket. — A háborútól való félelmében öngyilkos lett Budapesten egy besztercebányai cipőkereskedő. — Gróf Apponyi Albertnek szobrot emelnek Genfben. — Romániában Károly román király szentesítette azt a törvényt, amely kötelező katonai szolgálatot ír elő a nők részére is háború esetén. — A stockholmi légvédelmi gyakorlatok során a lovakat is gázalareccal szerelik fel. — Németországban a tartalékosok fegyvergyakorlati idejét 8 hétről 3 hónapra emelték fel. — A nyúlvész (tularémia) Szlovákiában teljesen megszűnt. — Szatmárcseken leleplezték Kölcseynek, a Himnusz költőjének síremlékét. — Nagyránu és széleskörű hadgyakorlatok folynak Szovjetország keleti kerületében páncélkocsik és repülőgépek részvételével. — Pozsony városa folytatja a beruházási munkákat és felemeli pótdadóját. — A csehszlovák államvédelemre eddig 540 milliót adományoztak. — A német hajózársaságok beszüntették a forgalmat az Elba folyón. — Kétféle hiány Léva költségvetésében. — Fogynak a zergék a Magas Tátrában. — Tízmillió kár érte ezidén a szlovénzkői méztermelőket. — Egy francia orvos megállapítása szerint tüdőrákot okoznak a kátránnyal kezelt utak. — Az Osztrák Hitelintézet beszüntette a külföldön élő nyugdíjasaink illetményeit. — Prágában levették műsorról a német filmeket. — Tilos apróhirdetés útján levelezni az újságokban. — 3 méter hosszú Faruk király legmagasabb alattvalója. — A londoni lapok első oldalát a Csehszlovákiáról szóló cikkek töltik be. — A vérátömlesztéshez szükséges vér tartálékolásra Amerikában készültek találtak fel. — Mährisch-Ostrau környékén levegőbe repült egy kátránygyár, szerencsére csak öt ember sérült meg, az anyagi kárt tízmillió koronára becsülik. — A csehszlovákiai tüzoltók sapkájára egy másfél centiméteres vörös sávot kell tenni, hogy ezzel meg lehessen különböztetni őket a rendőrségtől. — Több, mint ezer munkást foglalkoztat újból a füleki zománccsár. — A gépkocsiparban felfedezték a szerkezet nélküli autót, melynek vezetését minden gyermek néhány perc alatt megtanulja. — A Texas állambeli Menard község közelében hatalmas meteor zuhant a földre, a meteor által okozott kráter átmérője tíz méter. — A volt Ausztriában is múlt héttől kezdve jobboldalon hajtának a járművek. — Bordeaux közelében emlékoszlopot emeltek abból az alkalomból, hogy itt léptek a világháború alatt először partra az amerikai katonák. — Japán nem tárgyal a népszövetséggel. — Közel tízezer fegyvert szolgáltattak be Pozsonyban. — A CsAF a csehszlovák-magyar mérkőzés elmaradásáért — előzetes kiadások címén — 40,000 koronát követel az MLSZ-től. — Szlovák körökben újból foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy Szlovákia fővárosa ne Pozsony, hanem más, a határtól távolabb fekvő város legyen. — Az Olaszországhoz tartozó Déltiroból a német nemzetiségű polgárok Németországba vándoroltak ki. — Kövesdi Pál 33 éves csikériai kiscgazda afeletti elkeseredésében, hogy felesége »bubisra« vágatta le a haját, a bácsalmási személyvonat elé vetette magát és szörnyethalt. — A spanyol polgárháborúnak eddig körülbelül egymillió halottja van. — Moszkvában a halálszigetet száműzték a »Sarló és Kalapács« című magyar propagandalap szerkesztőségének összes tagjait. — Félmillió ember tüntetett Budapesten az elmúlt szerdán este a magyar kisebbségért. — A london-croydoni repülőteréről öt repülőgép indult Budapestre, ahová Angliából 14 tonna aranyat szállítottak. — A pozsonyi Scala-mozi épületének ötödik emeletéről levette magát egy volt főhadnagy felesége. — Húsz évig terjedő súlyos börtönnel büntethető Csehszlovákiában a valutacsempészes. — Bevált Németországban a száj- és körfőfájás elleni szérum. — Maginot-vonalat épít Belgium Franciaország felé. — Magyarországon megjavítják a homokos talajokat. — Feloszlatták az összes szocialista szervezeteket Romániában. — Csak ez év végéig használható Csehszlovákiában a nem hitelesített ürmértékek. — 170 természetes ásványvízforrása van Csehszlovákiának. — Norvégiaiban főként autóbusszjáratokkal bonyolítják le az utasforgalmat. — Bulgáriának ezidén kitűnő a szőlőtermése. — Innitzer bécsi biborosnak nem sikerült békét teremteni a német kormányval. — Olaszországban a fát már nemcsak ruhává szőni, hanem enni és inni is lehet, sőt cukrot, ecetet, alkoholt, benzint, ruhát, tapétát és párnát is készítenek a fa anyagából. — A csehszlovák belügyminisztérium határozata szerint a politikai hatóságok a bérviszályokba csak mint közvetítők avatkozhatnak be. — Órszág folyó és tó kapott új nevet Németországban. — Mussolini múlt héten látogatást tett a jugoszláv határon, ahol katonai pompával fogadták. — Palesztinában angol repülők is beavatkoznak az arab felkelőkkel vívott ütközetekbe. — Pozsonyban öt koronával megdrágult a zsír. — Szlovák tanító nevezte ki a somorjai magyar iskolához. — Budapesten huszonhat nemzet kiküldöttjei jelenlétében tartották meg az ügyvédek világrétekezletét. — Szombathelyen szobrot állítanak a híres Afrikakutató Magyar Lászlónak. — Az új Zeppelin-léghajó 245 méter hosszú és 4 méter széles. — Csehszlovákiában a köztársaság és a nemzet védelmének irányására új kormány alakult, melyben úgy a katonaság, mint a lakosság minden rétege képviselve van. — Betiltották Csehszlovákiában a lapok külön kiadásait. — Északamerikában rettenetes vihar dühöngött, mely több falut és várost teljesen elpusztított, a viharban több száz ember lelte halálát, az elsüllyedt hajók száma több mint 500. — Banditák megtámadták a nizza-párisi gyorsárúcsokit és azokat teljesen kifosztották. — Nyitrán 875.000 koronát jegyeztek államvédelmi célokra, az adományok élén áll a nyitrai malom 120,000 és a Nyitrai Általános Bank 50,000 koronás adománnyal.